

İMAM MUHAMMED BAKIR(A.S)DAN NAKLEDİLEN HADİSLER

<"xml encoding="UTF-8?">

İMAM MUHAMMED BAKIR(A.S)DAN NAKLEDİLEN HADİSLER

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

İmam Muhammed Bâkır (a.s)'dan Hikmet, Züht, Nasihat, İyiliği Emir ve Kötülükten Neyhetme
ve Benzeri Konularda Nakledilen Hadisler
Cabir-i Cu'fi'ye vasiyeti

İmam aleyhi's-selâm Cabir'e şöyle buyurdu: Ey Cabir kendi zamanının insanlarından beş şeyi
ganimet bil: Hazır olduğunda tanınmamayı, hazır bulunmadığında aranmamayı, bir toplantıda
bulduğunda seninle istişare edilmemesini, bir şey söylediğinde kabul edilmemesini, evlenme
teklifinde bulunduğunda da reddedilmesini.

Yine beş şeyi sana tavsiye ediyorum: Zulme uğradığında zulüm yapma; hıyanet ederlerse
hıyanet etme; tekzip edildiğinde sinirlenme; methedildiğinde sevinme; kınandığında
sabırsızlanma.

Hakkında söylenen sözler hususunda düşün; söyledikleri şeyleri kendinde bulursan, (bil ki)
söylenen hak söze karşı öfkelenildiğinde Allah'ın gözünden düşmenin musibeti, seni
kaygılandıran halkın gözünden düşmek musibetinden daha büyüktür. Ama eğer sende olanın
aksini söylerlerse, (o zaman) zahmetsiz sevap elde etmiş olursun.

(Yine) bil ki, yaşadığın şehrin bütün halkı sana: "Sen kötü insansın." derlerse, bu, seni üzmemeli;
"Sen iyi insansın" derlerse de, bu, seni sevindirmemeli; böyle olmadıkça bizlerin dostu

olamazsın. (Her halukârda) sen kendini Allah'ın kitabına sunmalısın; eğer onun yolunda gidiyor,
onun küçümsediğini küçümsüyor,

sevdirdiğini seviyor ve korkuttuğundan da korkuyorsan, o zaman sebat göster ve hakkında
söylenen sözlerin sana bir zararı olmadığı için de kendini müjdele. Ama eğer Kur'ân'dan uzak
isen, (o zaman) neden kendini aldatasın? Mü'min heva ve

heveslerine galip gelmesi için daima nefsine karşı cihad halindedir; bazen nefsin eğriliklerini
düzeltip Allah rızası için heva ve hevesine muhalefet eder; bazen de nefsi, onu mağlub eder ve
kendi heva ve hevesine uydurur; ama Allah-u Teâla hemen onun elinden tutar ve o da kendine
gelir.

Allah onun sürçmesine göz yumar; o da Allah'ı anar, tövbe ve korkuya yönelir; (azap ve
cezadan) korkusu arttığı için basiret ve marifeti de artar. Nitekim Allah-u Teâla şöyle
buyuruyor: "Allah'tan korkanlara Şeytan'dan bir vesvese eriştiğinde (önce) iyice düşünürler
(Allah'ı zikredip-anarlar), sonra hemen bakarsın ki doğru yolu görüp bilmişlerdir." (1)

Ey Cabir! Allah'ın sana verdiği rızkın şükrünü yerine getirebilmen için az rızkı çok say. Nefsinin
ayıplarını görebilmen ve affolunman için Allah'a olan ibadet ve itaatini az bil. Karşılaştığın
kötülüğü, edindiğin bilgiyle kendinden uzaklaştır; bilgiyi de halis amelle çalıştır; halis ameli de,

tam bir uyanıklıkla büyük gafletlerden koru; kâmil olan uyanıklığı da, gerçek korkuyla elde et.

Mevcut yaşantıya razı olarak gösteriştten kaçın. Akla uyarak heva ve heves tehlikesinden
kendini koru. Nefsani istekler galip geldiğinde ilmin irşadıyla kendini kontrol et. Halis amelleri
mükâfat günü için koru. İhtirastan (aşırı istekten) kaçınmakla, kanaatkâr olmaya çalış.

Kanaatı seçmekle şiddetli tamahkârlığı kendinden uzaklaştır. Arzuları azaltmakla, zahidliğin
tadını al; insanlardan ümidini keserek tamahın kökünü kurut. Nefsi tanımakla, bencilliğin yolunu
kapa. (Çünkü nefsinin, kötü ahlak ve tabiatını ve gizli isteklerini bilen insan kendini büyük
görmez.) Doğru bir

tefvizle (iş Allah'a bırakmakla) ruhi rahatlığa kavuş. Beden rahatlığını kalbin huzurunda ara. Az
hata yapmakla, kalp huzuruna kavuş. Yalnızlıkta çok zikir etmekle, yumuşak kalpli olmaya çalış.
Daimi hüznle, kalbini aydınlat. Gerçek korkuyla Şeytan'dan korun.

Yalan ümitten sakın (günah işleyip Allah'ın rahmetine boşuna ümit bağlama). Çünkü böyle bir ümit seni, gerçek korkuya (hakiki azaba) sokar. Allah karşısında, amellerde doğru olmakla (ihlasla) kendini süsle. Göçmeye acele etmekle (ölüme hazırlanmakla) kendini O'na (Allah'a) sevdirebilir. İşleri geciktirmekten ve, sonra yapacağım, demekten sakın. Çünkü helak olanlar bu denizde gark olmuştur. Gafletten uzak ol. Zira kalbin katılaşması

gaflete dalmaktadır. Özgürün olmadığı yerlerde gevşeklik yapma. Çünkü pişman olanlar ona sığınır. Tam bir pişmanlık ve çok tövbe etmekle geçmiş günahlarından dön. Güzel bir dönüşle, Allah'ın rahmet ve affına yönel. Güzel dönüş için de, gecelerin karanlığında, hâlis dua ve münacat ile Allah'tan yardım talebinde bulun.

Az rızık çok ve çok itaati da az saymakla, büyük şükür elde et. Çok şükür etmekle, nimetin çoğalmasını kazan. Nimetin elden çıkması korkusuyla, büyük şükre sarıl. Tamahı öldürmekle, ebedi izzeti talep et. Halktan ümitsizliğin verdiği izzetle, tamahın zilletini kendinden uzaklaştır. Yüce himmetle de,

halktan ümidi kesmek izzetini elde et. Arzuyu azaltmakla, dünyadan (ahiretin için) azık topla. Fırsat varken hedefe kavuşmak için çabuk davran. Bedenin sıhhatli olmalı ve boş zaman gibi, iyi bir fırsat olmaz. Güvenilmez insanlara, itimat etmekten sakın. Çünkü yemek alışkanlığı gibi kötülüğe de alışkanlık vardır (kötülüğe alışkın birisi alışkanlığını bırakamaz).

Bil ki, sağlık talep etmekten üstün bir ilim ve kalp sağlığından da üstün bir sağlık yoktur. Nefsin istek ve arzularına muhalefet etmek gibi akıl, günden günden alıkoyan korku gibi korku, hayırlı amele teşvik eden ümit gibi de ümit, kalp fakirliği (tamah vs.) gibi fakirlik, gönül zenginliği gibi zenginlik, nefsanî isteklere galip olmak gibi de güç yoktur. Yakın nuru gibi nur, dünyayı küçük görmek gibi yakın ve kendini tanımak gibi

de bilgi yoktur. Huzur gibi nimet, şartların elverişli olması gibi huzur yoktur. Yüce himmet gibi şeref, arzuyu azaltmak gibi zühd, makam üzere yarışmak gibi de ihtiras yoktur. İnsaf gibi adalet, zulüm gibi tecavüz, heva ve hevase uymak gibi de zulüm yoktur. Farzları eda etmek gibi itaât, üzüntü gibi de korku yoktur.

Akılsızlık gibi musibet, yakın azlığı gibi akılsızlık, korkusuzluk gibi yakın azlığı, korkunun olmamasına üzülmeye azlığı gibi de korkusuzluk yoktur. Günahı küçük saymak ve mevcut

durumuna razı olmak gibi musibet, cihad gibi fazilet, heva ve hevese karşı mücadele etmek gibi de cihad yoktur. Öfkeyi yenmek gibi kuvvet, daimi yaşamak sevgisi gibi günah, tamah zilleti gibi de zillet yoktur. Fırsat varken, ihmalkârlık yapmaktan sakın. Zira ihmalkârlık, ehlini hüsrana uğratan bir sahadır.
cabir ile bir konuşması

Cabir diyor ki: İmam Muhammed Bâkır aleyhi's-selâm, bir gün evinden dışarı çıkıp şöyle buyurdu: Ey Cabir! Allah'a and olsun ki, ben bugün üzüntülü olarak sabahladım. "Canım sana feda olsun, bu üzüntünüz dünya için midir?" diye sorduğumda, İmam buyurdular ki: "Hayır, üzüntüm ahiret içindir.

Ey Cabir! Kimin kalbine imanın halis hakikati girerse, dünya süslerinden yüz çevirir. Gerçekten dünya süsleri ancak oyuncak ve eğlencedir; (ama) ahiret evi, odur gerçek hayat. Ey Cabir! Mü'mine, dünya hayatının şatafatı ve yaldızına yönelip bel bağlaması yakışmaz. Bil ki, dünyaya uyanlar; gaflet, gurur ve cehalet ehlidirler. Ahiret talipleri ise; inanan, amel eden, dünyaya meyilsiz olan, ilim ve fıkıh ehli, düşünüp ibret almaktan ve Allah'ı anmaktan bıkmayan kimselerdir.

Ey Cabir! Bil ki, takva ehli olan kimseler, gerçek zenginlerdir; dünya malından az bir miktar onları ihtiyaçsız kılar; masrafları azdır; hayrı unuttuğunda hatırlatırlar; hayır iş görmek istediğinde de sana yardımda bulunurlar; şehvet ve lezzetlerini geriye atar,

Rablerinin itaatine öncelik verirler, hayır yola ve Allah'ın dostlarının velayetine yönelirler; onları severler ve velayetlerini kabul edip onlara uyarlar.

Dünyayı, bir saat kalacağın ve sonra da oradan göçüp gideceğin bir menzil veya uykuda hoşnut olupta uyandığında elinde kalmayan bir mal farz et. Bu misali söylemem, Allah'ın tevfiğiyle akıl edip amel etmen içindir.

Ey Cabir! Allah'ın dini ve hikmetinden emanet verdiğim şeyi koru. Kendi hayrını düşün ve hayatında, Allah'ın senin nazarında olan mevkiine dikkat et. Çünkü sana, kıyamet günü Allah'ın nezdinde, buna göre davranılacaktır.

Bak, eğer dünya, nazarında vassettikim gibi olmazsa, artık bugünden itibaren Allah'ın razı olduğu eve (ahiret evine) doğru yönel. Nice insanlar vardır ki, dünya metâna haris olup ona ulaşmışlar; ulaştıklarında da bu meta vebal olup onların bedbahtlığına sebep olmuştur. Yine nice insanlar vardır ki, ahiret işlerinden birini sevmedikleri halde ona ulaşmışlar; ona ulaşmakla da saadete ermişlerdir.

KILIÇLAR HAKKINDAKİ SÖZÜ

Şiilerden biri, Emir-ül Mü'minin Ali aleyhi's-selâm'ın savaşları hakkında İmam'a soru sorduğunda şöyle buyurdu: Allah-u Teâla Hazret-i Muhammed sallâ'llâhu aleyhi ve alihi beş kılıçla göndermiştir:

O kılıçlardan üç tanesi, kınından çıkmıştır ve savaş, ağırlığını atmadıkça (insanlar arasındaki savaş sona ermedikçe) kınlarına konulmayacaktır; savaş da, güneş batıdan doğmadıkça (Hz. Mehdi aleyhi's-selâm zuhur etmedikçe) sona ermeyecektir (yani mücadele ve cihad o güne kadar devam edip sürecektir).

Ancak güneş batıdan doğunca artık bütün insanlar emniyet içerisinde olacaktır. Artık o gün, "...önceden iman etmeyenlerin veya imanı varken hayır bir iş yapmayanların imanı fayda etmez.(2)

Bir kılıç da, kınında hazır olan kılıçtır.
Diğeri ise, kınındadır; çıkarılması başkasıyla, hükmü ise bizimledir.
Kınından çıkmış olan üç kılıç şunlardır:

Birinci kılıç, Arap müşriklerinin üzerine çekilmiş olan kılıçtır. Allah (Azze ve Celle) buyuruyor ki:

"Haram aylar çıkınca müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün; onları yakalayıp hapsedin; her gözetleme yerinde onları bekleyin." "Eğer tövbe eder, (iman edip) namaz kılar ve zekât verirlerse artık onlar sizin din kardeşlerinizdir..."(3)

Bu gruptan öldürölme veya iman etmekten başka bir şey kabul olunmaz. Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alihi Resulullah'ın bıraktığı sünnet üzere, onların malları ganimet alınır, çocukları ise esir edilir. Zira Resulullah onlardan esir almış, (bazılarını) affetmiş ve (bazılarından da) fidye kabul etmiştir.

İkinci kılıç ise ehl-i zimmetin üzerine çekilmiş olan kılıçtır. Allah-u Teâla (bu konuda) şöyle buyurmuştur: "İnsanlara güzel söz söyleyin."(4) Bu ayet ehl-i zimmet hakkında inmişti; daha sonra diğer bir ayet inerek bu ayeti nesh etti: "Kendilerine kitap verilenlerden, Allah ve ahiret gününe inanmayan, Allah'ın ve Resulünün haram kıldığını haram tanımayan ve hak dini (İslam'ı) din edinmeyenlerle, boyunlarını büküp kendi elleriyle cizye verene kadar savaşın."(5)

Onlardan her kim İslam ülkesinde olursa cizye vermek veya öldürülmekten başka bir yolu yoktur. Onların malları ganimet, çocukları ise esir alınır. Cizye vermeyi kabul ettiklerinde,

onları esir almak haram, malları muhterem, onlarla evlenmek ise câiz olur. Ama onlardan her kim, dar-ül harbda olursa (Müslümanlarla bir antlaşmaları olmayan küfür ülkesinde olursa), onları esir etmek, mallarını ganimet almak bize helaldir; onlarla evlenmek ise câiz değildir. Dar-ül İslam'a girerek cizye vermek veya öldürülmekten başka onlardan hiçbir şey kabul olunmaz.

Üçüncü kılıç ise Türk, Deylem(6) ve Hazar(7) müşrikleri gibi acem müşriklerinin üzerine çekilmiştir. Allah-u Teâla, Muhammed suresinin evvelinde, o kâfirlerin macerasını naklettikten sonra şöyle buyuruyor:

"(Kâfir olanlarla karşı karşıya geldiğiniz zaman) Hemen boyunlarını vurun; sonunda onları iyice bozguna uğratıp, zafer kazanınca da artık (esirler için) bağı sımsıkı tutun. Bundan sonra ya bir lütuf olarak, ya da bir fidye (karşılığı, bırakın onları). Öyle ki savaş ağırlıklarını bıraksın (sona ersin.)"(8)

"Lütuf"dan maksat, esir aldıktan sonra onları serbest bırakmaktır. "Fidye"den maksat da onlarla Müslümanların, aralarındaki savaş esirlerini, mübadeleyle serbest bırakmaları için yaptıkları antlaşmadır. İşte bunlar, o kimselerdir ki, öldürülmek ve İslam'ı kabul etmekten başka onlardan hiçbir şey kabul olunmaz ve dar-ül harpta oldukları müddetçe de onlarla evlenmek câiz değildir.

Kınında hazır olan kılıç ise bağilerin (yani, hak olan İmam'a karşı baş kaldıran kimselerin) üzerine çekilmiştir. Allah-u Teâla, buyuruyor ki:

"Mü'minlerden iki topluluk birbirleriyle savaşılırsa, hemen aralarını bulup düzeltin. Biri diğerine haksızlıkla saldırıda bulunacak olursa, artık haksızlıkla saldırıda bulunanla, Allah'ın emrine dönünceye kadar savaşın."(9)

Bu ayet indiğinde Resulullahsalla'llâhu aleyhi ve alih şöyle buyurdu: "Benim, Kur'ân'ın tenzili (zahirine amel etmek) üzere savaştığım gibi, sizlerden bazıları da benden sonra Kur'ân'ın te'vili üzere savaşıacaktır." Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih'e: "O kimdir? diye sorduklarında: "Ayakkabısını yamayandır." buyurdular. Bu sözle Emir-ül Mü'minin aleyhi's-selâm'ı kastediyordu. (Çünkü İmam Ali aleyhi's-selâm o anda ayakkabısını yamamakla meşguldü.)

Ammar ibn-i Yasir, (Sıffin savaşında) şöyle diyordu: "Ben bu bayrakla üç defa Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih'le birlikte (düşmana karşı) savaştım; bu da dördüncüdür. Allah'a andolsun ki eğer (Muâviye'nin ordusu), bizi "Hecere" (Bahreyn) hurmalıklarına kadar geri püskürtse, yine kendimizin hak, onların da batıl olduğunda şüphe etmeyiz."

Emir-ül Mü'minin Ali aleyhi's-selâm'ın, onların hakkındaki sireti (tavrı) Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih'in, Mekke'yi fethettiği gün, Mekke halkına olan tavrı ve sireti gibiydi; zira Hazret-i Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih onların çocuklarını esir almadı ve: "Kim evine girip kapısını kapatır, silahını yere bırakırsa emandadır." buyurdu.

Nitekim Hz. Emir-ül Mü'minin Ali aleyhi's-selâm da Basra savaşında şu çağrıda bulundu: "Çocukları esir almayın, yaralıyı öldürmeyin ve firar edeni takip etmeyin. Kim evinin kapısını kapatır, silahını yere bırakırsa emandadır."

Kınında olan kılıç da, kısas hükmünün kendisiyle uygulandığı kılıçtır. Allah-u Teâla, buyuruyor ki: "Cana karşılık can ve göze karşılık da göz (kısas olunur.)"(10)

Bu kılıcı kınından çıkarmak maktullerin velileriyledir (kısas istediklerinde çıkarılır); hükmü ise bizimledir.

İşte bu kılıçlar, Allah-u Teâla'nın,

Resulullah sallâ'llâhu aleyhi ve alih'i onlarla gönderdiği kılıçlardır. Kim onların hepsini veya onlardan birini veyahut onların sünnet ve ahkâmlarından bazılarını inkâr ederse, Allah-u Tebareke ve Teâla'nın, Peygamberi olan Muhammed sallâ'llâhu aleyhi ve alih'e indirdiği şeye kâfir olur.

(1)- A'raf/201.

(2)- An'âm/158

(3)- Tevbe/5 ve 11.

(4)- Bakara/83.

.(5)- Tevbe/30